

Deddf Casglu a Rheoli Trethi (Cymru) 2016

2016 dccc 6

RHAN 3

FFURFLENNI TRETH, YMHOLIADAU AC ASESIAU

PENNOD 8

GWEITHDREFN AR GYFER GWNEUD HAWLIADAU ETC.

68 Gwneud hawliadau

- (1) Rhaid gwneud hawliad o dan adran 62 neu 63 ar unrhyw ffurf a bennir gan ACC.
- (2) Rhaid i'r ffurflen hawlio ddarparu ar gyfer datganiad i'r perwyl bod yr holl fanylion a roddwyd ar y ffurflen wedi eu datgan yn gywir hyd eithaf gwybodaeth a chred yr hawlydd.
- (3) Caiff y ffurflen hawlio wneud y canlynol yn ofynnol—
 - (a) datganiad o'r swm o dreth ddatganoledig y bydd yn ofynnol ei ryddhau neu ei ad-dalu er mwyn rhoi effaith i'r hawliad;
 - (b) unrhyw wybodaeth sy'n rhesymol ofynnol at ddiben penderfynu a yw'r hawliad yn gywir, ac os felly, i ba raddau y mae'n gywir;
 - (c) darparu gyda'r hawliad unrhyw ddatganiadau a dogfennau, sy'n ymwneud â'r wybodaeth sydd wedi ei chynnwys yn yr hawliad, sy'n rhesymol ofynnol at y diben a grybwyllir ym mharagraff (b).
- (4) Ni chaniateir hawlio ad-daliad o dreth ddatganoledig oni bai bod gan yr hawlydd dystiolaeth ddogfennol bod y dreth ddatganoledig wedi ei thalu.
- (5) Ni chaniateir gwneud hawliad o dan adran 63 drwy ei gynnwys mewn ffurflen dreth.

69 Dyletswydd i gadw cofnodion a'u storio'n ddiogel

- (1) Rhaid i berson sy'n gwneud hawliad o dan adran 62 neu 63—
 - (a) bod wedi cadw unrhyw gofnodion y mae eu hangen er mwyn galluogi'r person i wneud hawliad cywir a chyflawn, a
 - (b) storio'r cofnodion hynny yn ddiogel yn unol â'r adran hon.
- (2) Rhaid storio'r cofnodion yn ddiogel hyd yr olaf o'r canlynol—
 - (a) (ac eithrio pan fo paragraff (b) neu (c) yn gymwys) diwedd y cyfnod o 12 mis sy'n dechrau â'r diwrnod y gwnaed yr hawliad;
 - (b) pan fo ymholiad i'r hawliad, neu i ddiwygiad i'r hawliad, y diwrnod y cwblheir yr ymholiad;
 - (c) pan fo'r hawliad wedi ei ddiwygio ac nad oes ymholiad i'r diwygiad, y diwrnod pan fo pŵer ACC i gynnal ymholiad i'r diwygiad yn dod i ben.
- (3) Caiff Gweinidogion Cymru drwy reoliadau—
 - (a) darparu bod y cofnodion y mae'n ofynnol eu cadw a'u storio'n ddiogel o dan yr adran hon yn cynnwys cofnodion o ddisgrifiad a ragnodir gan y rheoliadau, neu ddarparu nad ydynt yn cynnwys cofnodion o'r fath;
 - (b) rhagnodi disgrifiadau o ddogfennau ategol y mae'n ofynnol eu cadw o dan yr adran hon.
- (4) Caiff rheoliadau o dan yr adran hon wneud darpariaeth drwy gyfeirio at bethau a bennir mewn hysbysiad a gyhoeddir gan ACC yn unol â'r rheoliadau (ac nad yw wedi ei dynnu'n ôl gan hysbysiad dilynol).
- (5) Mae "dogfennau ategol" yn cynnwys cyfrifon, llyfrau, gweithredoedd, contractau, talebau a derbynebau.

70 Storio gwybodaeth etc. yn ddiogel

Caiff y ddyletswydd o dan adran 69 i storio cofnodion yn ddiogel ei bodloni—

- (a) drwy eu storio'n ddiogel ar unrhyw ffurf ac mewn unrhyw fodd, neu
- (b) drwy storio'r wybodaeth sydd ynddynt yn ddiogel ar unrhyw ffurf ac mewn unrhyw fodd, yn ddarostyngedig i unrhyw amodau neu eithriadau a ragnodir drwy reoliadau a wneir gan Weinidogion Cymru.

71 Hawlydd yn diwygio hawliad

- (1) Caiff person sydd wedi gwneud hawliad o dan adran 62 neu 63 ddiwygio'r hawliad drwy roi hysbysiad i ACC.
- (2) Ni chaniateir gwneud diwygiad o'r fath—
 - (a) dros 12 mis ar ôl y diwrnod y gwnaed yr hawliad, neu
 - (b) os yw ACC yn dyroddi hysbysiad o dan adran 74, yn ystod y cyfnod—
 - (i) sy'n dechrau â'r diwrnod y dyroddir yr hysbysiad, a
 - (ii) sy'n dod i ben â'r diwrnod y caiff yr ymholiad o dan yr adran honno ei gwblhau.

72 ACC yn cywiro hawliad

- (1) Caiff ACC ddiwygio hawliad drwy ddyroddi hysbysiad i'r hawlydd er mwyn cywiro gwallau neu hepgoriadau amlwg yn yr hawliad (boed wallau o ran egwyddor, camgymeriadau rhifyddol neu fel arall).
- (2) Ni chaniateir gwneud cywiriad o'r fath—
 - (a) dros 9 mis ar ôl y diwrnod y gwnaed yr hawliad, neu
 - (b) os yw ACC yn dyroddi hysbysiad o dan adran 74, yn ystod y cyfnod—
 - (i) sy'n dechrau â'r diwrnod y dyroddir hysbysiad, a
 - (ii) sy'n dod i ben â'r diwrnod y caiff yr ymholiad o dan yr adran honno ei gwblhau.
- (3) Nid oes unrhyw effaith i gywiriad o dan yr adran hon os yw'r hawlydd, o fewn y cyfnod o 3 mis sy'n dechrau â'r diwrnod yn dilyn y diwrnod y dyroddir hysbysiad am y cywiriad, yn rhoi hysbysiad i ACC yn gwrthod y cywiriad.

73 Rhoi effaith i hawliadau a diwygiadau

- (1) Cyn gynted ag y bo'n ymarferol ar ôl i hawliad gael ei wneud, ei ddiwygio neu ei gywiro—
 - (a) rhaid i ACC ddyroddi hysbysiad am ei benderfyniad i'r hawlydd, a
 - (b) pan fo ACC yn penderfynu rhoi effaith i'r hawliad neu'r diwygiad (boed yn rhannol neu'n llawn), rhaid iddo wneud hynny drwy ryddhau'r hawlydd o dreth ddatganoledig neu ei had-dalu iddo.
- (2) Pan fo ACC yn gwneud ymholiad ynghylch hawliad neu ddiwygiad—
 - (a) nid yw is-adran (1) yn gymwys hyd oni ddyroddir hysbysiad cau o dan adran 75, ac yna mae'n gymwys yn ddarostyngedig i adran 77, ond
 - (b) caiff ACC roi effaith i'r hawliad neu'r diwygiad unrhyw bryd cyn hynny, ar sail dros dro, i unrhyw raddau y mae'n eu hystyried yn briodol.

74 Hysbysiad ymholiad

- (1) Caiff ACC wneud ymholiad i hawliad person neu i'w ddiwygiad o hawliad os yw'n dyroddi hysbysiad i'r hawlydd o'i fwriad i wneud hynny ("hysbysiad ymholiad") cyn diwedd y cyfnod o 12 mis sy'n dechrau â'r diwrnod ar ôl y diwrnod y gwnaed yr hawliad neu'r diwygiad.
- (2) Ni chaiff hawliad neu ddiwygiad a fu'n destun un hysbysiad ymholiad fod yn destun un arall.

75 Cwblhau ymholiad

- (1) Mae ymholiad wedi ei gwblhau pan fydd ACC yn dyroddi hysbysiad ("hysbysiad cau") i'r hawlydd yn datgan—
 - (a) bod yr ymholiad wedi ei gwblhau, a
 - (b) casgliadau'r ymholiad.
- (2) Rhaid i hysbysiad cau naill ai—
 - (a) datgan nad oes angen diwygio'r hawliad ym marn ACC, neu

- (b) os yw'r hawliad yn annigonol neu'n ormodol ym marn ACC, diwygio'r hawliad er mwyn gwneud iawn am y diffyg neu'r gormodedd, neu ddileu'r diffyg neu'r gormodedd.
- (3) Yn achos ymholiad i ddiwygiad o hawliad, nid yw is-adran (2)(b) yn gymwys ond i'r graddau y gellir priodoli'r diffyg neu'r gormodedd i'r diwygiad.

76 Cyfarwyddyd i gwblhau ymholiad

- (1) Caiff yr hawlydd wneud cais i'r tribiwnlys am gyfarwyddyd bod hysbysiad cau i'w ddyroddi o fewn cyfnod penodedig.
- (2) Rhaid i'r tribiwnlys roi cyfarwyddyd oni bai ei fod yn fodlon bod gan ACC seiliau rhesymol dros beidio â dyroddi hysbysiad cau o fewn y cyfnod penodedig.

77 Rhoi effaith i ddiwygiadau o dan adran 75

- (1) Rhaid i ACC, o fewn 30 o ddiwrnodau ar ôl y diwrnod y dyroddir hysbysiad o dan adran 75(2)(b) roi effaith i'r diwygiad drwy wneud unrhyw addasiad a all fod yn angenrheidiol, boed—
 - (a) ar ffurf asesiad o'r hawlydd, neu
 - (b) drwy ad-dalu treth ddatganoledig neu ryddhau'r hawlydd ohoni.
- (2) Nid yw asesiad a wneir o dan is-adran (1) oddi allan i'r cyfnod os caiff ei wneud o fewn y cyfnod a grybwyllir yn yr is-adran honno.

78 Terfyn amser ar gyfer gwneud hawliadau

Rhaid i hawliad o dan adran 62 neu 63 gael ei wneud o fewn y cyfnod o 4 blynedd sy'n dechrau â'r diwrnod ar ôl dyddiad ffeilio'r ffurflen dreth y mae'r taliad ar ffurf treth ddatganoledig, neu'r asesiad neu'r dyfarniad, yn ymwneud â hi.

79 Yr hawlydd: partneriaethau

- (1) Mae'r adran hon yn ymwneud â chymhwyso adran 63 mewn achos pan fo naill ai—
 - (a) (mewn achos sy'n dod o fewn adran 63(1)(a)) y person wedi talu'r swm o dan sylw yn rhinwedd y ffaith ei fod yn bartner mewn partneriaeth, neu
 - (b) (mewn achos sy'n dod o fewn adran 63(1)(b)) yr asesiad wedi ei wneud o'r person yn y rhinwedd honno, neu'r dyfarniad yn ymwneud â'i rwymedigaeth yn y rhinwedd honno.
- (2) Mewn achos o'r fath, dim ond person perthnasol sydd wedi ei enwebu i wneud hynny gan yr holl bersonau perthnasol a gaiff wneud hawliad o dan adran 63 mewn perthynas â'r swm o dan sylw.
- (3) Y personau perthnasol yw'r personau a fyddai wedi bod yn agored fel partneriaid i dalu'r swm o dan sylw pe byddai'r taliad wedi bod yn ddyledus neu (mewn achos sy'n dod o fewn adran 63(1)(b)) pe byddai'r asesiad neu'r dyfarniad wedi ei wneud yn gywir.

80 Asesiad o hawlydd mewn cysylltiad â hawliad

- (1) Mae'r adran hon yn gymwys—

Statws This is the original version (as it was originally enacted).

- (a) pan wneir hawliad o dan adran 63,
 - (b) pan fo'r seiliau ar gyfer rhoi effaith i'r hawliad hefyd yn rhoi seiliau ar gyfer asesiad ACC o'r hawlydd mewn perthynas â'r dreth ddatganoledig, ac
 - (c) pe gellid gwneud asesiad o'r fath oni bai am gyfyngiad perthnasol.
- (2) Mewn achos sy'n dod o fewn adran 79(1)(a) neu (b), mae'r cyfeiriad at yr hawlydd yn is-adran (1)(b) o'r adran hon yn cynnwys unrhyw berson perthnasol (fel y'i diffinnir yn adran 79(3)).
- (3) Mae'r canlynol yn gyfyngiadau perthnasol—
- (a) adran 58;
 - (b) terfyn amser ar gyfer gwneud asesiad ACC yn dod i ben.
- (4) Pan fo'r adran hon yn gymwys—
- (a) mae'r cyfyngiadau perthnasol i'w diystyru, a
 - (b) nid yw asesiad ACC oddi allan i'r cyfnod os caiff ei wneud cyn dyfarnu'n derfynol ar yr hawliad.
- (5) Nid yw hawliad wedi ei ddyfarnu'n derfynol—
- (a) hyd na ellir amrywio'r hawliad mwyach, neu
 - (b) hyd na ellir amrywio'r swm y mae'n berthnasol iddo mwyach, (boed drwy adolygiad, drwy apêl neu fel arall).

81 Setliadau contract

- (1) Mae'r cyfeiriad yn adran 63(1)(a) at swm o dreth ddatganoledig a dalwyd gan berson yn cynnwys swm a dalwyd gan berson o dan setliad contract mewn cysylltiad â threth ddatganoledig y credwyd ei bod yn daladwy.
- (2) Mae'r darpariaethau a ganlyn yn gymwys os nad yr un person yw'r person a dalodd y swm o dan y setliad contract ("y talwr") a'r person yr oedd y dreth ddatganoledig yn daladwy ganddo ("y trethdalwr").
- (3) Mewn perthynas â hawliad o dan adran 63 mewn cysylltiad â'r swm hwnnw—
 - (a) mae'r cyfeiriadau at yr hawlydd yn adran 67(5), (6) ac (8) yn cael effaith fel pe baent yn cynnwys y trethdalwr, a
 - (b) mae'r cyfeiriadau at yr hawlydd yn adrannau 67(9) a 80(1)(b) yn cael effaith fel pe baent yn gyfeiriadau at y trethdalwr.
- (4) Mewn perthynas â hawliad o dan adran 63 mewn cysylltiad â'r swm hwnnw, mae cyfeiriadau at dreth ddatganoledig yn adrannau 68, 73 a 77 yn cynnwys y swm a dalwyd o dan y setliad contract.
- (5) Pan fo'r seiliau dros roi effaith i hawliad gan y talwr mewn cysylltiad â'r swm hefyd yn rhoi seiliau ar gyfer asesiad ACC o'r trethdalwr mewn cysylltiad â'r dreth ddatganoledig—
 - (a) caiff ACC osod unrhyw swm sydd i'w ad-dalu i'r talwr o ganlyniad i'r hawliad yn erbyn unrhyw swm sy'n daladwy gan y trethdalwr o ganlyniad i'r asesiad, a
 - (b) mae rhwymedigaethau ACC a'r trethdalwr wedi eu cyflawni i raddau'r gwrthgyfrif.